

**LECTIO L: Η ΦΤΩΧΕΙΑ ΚΑΙ Η ΑΠΛΗΣΤΙΑ ΕΙΝΑΙ
ΚΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ**

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση Ι.

Να αναγνωριστούν όλοι οι τύποι των αντωνυμικών επιθέτων που υπάρχουν στο κείμενο. Να κλιθούν στο γένος και στον αριθμό που βρίσκονται.

Λύση

uter: ονομαστική ενικού, αρσενικού γένους, του αντωνυμικού επιθέτου (ή ερωτηματικής αντωνυμίας σύμφωνα με τη σχολική γραμματική) **uter, utra, utrum** (= ποιος από τους δυο;).

aliis: αφαιρετική πληθυντικού, αρσενικού γένους, του αντωνυμικού επιθέτου (ή αόριστης αντωνυμίας σύμφωνα με τη σχολική γραμματική) **alius, alia, aliud** (=άλλος, -η, -ο (από πολλούς)).

solus: ονομαστική ενικού, αρσενικού γένους, του αντωνυμικού επιθέτου **solus, sola, solum** (= μόνος).

toto: αφαιρετική ενικού, αρσενικού γένους, του αντωνυμικού επιθέτου **totus, tota, totum** (= όλος, ολόκληρος).

Neutrum: αιτιατική ενικού, αρσενικού γένους, του αντωνυμικού επιθέτου (ή αόριστης αντωνυμίας σύμφωνα με τη σχολική γραμματική) **neuter, neutra, neutrum** (= ουδέτερος, ούτε ο ένας ούτε ο άλλος).

alter: ονομαστική ενικού, αρσενικού γένους, του αντωνυμικού επιθέτου (ή αόριστης αντωνυμίας σύμφωνα με τη σχολική γραμματική) **alter, altera, alterum** (= ο άλλος, ο ένας από τους δυο).

alteri: δοτική ενικού, αρσενικού γένους, του αντωνυμικού επιθέτου (ή αόριστης αντωνυμίας σύμφωνα με τη σχολική γραμματική) **alter, altera, alterum** (= ο άλλος, ο ένας από τους δυο).

ullā: αφαιρετική ενικού, θηλυκού γένους, του αντωνυμικού επιθέτου (ή αόριστης αντωνυμίας σύμφωνα με τη σχολική γραμματική) **ullus, ulla, ullum** (= κάποιος, -α, -ο).

neuter: ονομαστική ενικού, αρσενικού γένους, του αντωνυμικού επιθέτου (ή αόριστης αντωνυμίας σύμφωνα με τη σχολική γραμματική) **neuter, neutra, neutrum** (= ουδέτερος, ούτε ο ένας ούτε ο άλλος).

singularis numerus						
Nom.	uter	solus	totus	neuter	alter	ulla
Gen.	utrius	solius	totius	neutrius	alterius	ullius
Dat.	utri	soli	toti	neutri	alteri	ulli
Acc.	utrum	solum	totum	neutrum	alterum	ullam
Voc.	--	(sole)	--	--	--	--
Abl.	utro	solo	toto	neutro	altero	ulla

pluralis numerus	
Nom.	alii
Gen.	aliorum

Dat.	aliis
Acc.	alios
Voc.	--
Abl.	aliis

Άσκηση II.

Να αντικατασταθεί το αντωνυμ. επίθετο ullus (μαζί με την άρνηση) από το nullus σύμφωνα με το παράδειγμα που υπάρχει στις παρατηρήσεις.

Neque ullus servus venerat.

Neque ulla civitas melior est.

Neque ullus amicus ei erat.

Neque ullis locis hostes aderant.

Λύση

Nullus servus venerat.

Nulla civitas melior est.

Nullus amicus ei erat.

Nullis locis hostes aderant.

Άσκηση III.

Να αναγνωριστούν (εξάρτηση, εισαγωγή, εκφορά, ακολουθία) οι παρακάτω προτάσεις
uter... mitteretur; quia... habet; ut... mitteretur

Λύση

uter adversus Viriathum in Hispaniam mitteretur: δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως αντικείμενο στο ρ. *contenderent*. Εισάγεται με το αντωνυμικό επίθετο *uter*, γιατί δηλώνει μερική άγνοια, και εκφέρεται με υποτακτική, όπως όλες οι πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις, γιατί θεωρείται ότι η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο περιεχόμενο της πρότασης. Συγκεκριμένα με υποτακτική παρατατικού (*mitteretur*), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (άμεσα από το *contenderent* και έμμεσα από το *erat* της κύριας) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν.

«**quia alter nihil habet**»: δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το *placet*. Εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο *quia* και εκφέρεται με οριστική (*habet*) γιατί εκφράζει αντικειμενική αιτιολογία. Συγκεκριμένα εκφέρεται με οριστική ενεστώτα γιατί δηλώνει το σύγχρονο με το ρήμα της κύριας πρότασης (*placet*).

ut neuter in provinciam mitteretur: δευτερεύουσα ουσιαστική συμπερασματική πρόταση, που λειτουργεί συντακτικά ως αντικείμενο στο ρήμα της κύριας *obtinuit*. Εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο *ut*(*neuter*), γιατί είναι αρνητική, και εκφέρεται με (δυνητική) υποτακτική, γιατί το συμπέρασμα είναι στη λατινική μια υποκειμενική πράξη ή κατάσταση. Συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (*mitteretur*), γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (*obtinuit*). Έχουμε ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, διότι το συμπέρασμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση).

Άσκηση IV.

Να μεταφραστούν στα λατινικά οι προτάσεις:

- a. Ούτε ο ένας ούτε ο άλλος είναι φίλος μου·
- b. Πολεμούν (pugno) χωρίς καμιάν ελπίδα (sper).

Λύση

- a. Neuter amicus meus est.
- b. Sine ullā spe/nullā spe pugnant.

Ημερομηνία τροποποίησης: 09/03/2022